

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	DIAGNOZA I TERAPIA ZABURZEŃ ZACHOWANIA D1-25
Nazwa przedmiotu w j. ang.:	DIAGNOSIS and THERAPY OF DISTURBANCE OF BEHAVIOR
Kierunek studiów:	PEDAGOGIKA
Specjalność/specjalizacja:	PEDAGOGIKA SPOŁECZNO – OPIEKUŃCZA Z TERAPIĄ PEDAGOGICZNĄ
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne / studia niestacjonarne
Obszar kształcenia:	nauki humanistyczne i społeczne (wg wykazu)
Dziedzina:	nauki humanistyczne i społeczne (wg wykazu)
Dyscyplina nauki:	pedagogika (wg wykazu)
Koordinator przedmiotu:	dr Małgorzata Wójcik

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	kształcenie kierunkowe w zakresie drugiej specjalności
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	III, 5
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 15 h, zaj. audytorijne 15 h,
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	Podstawy diagnostyki pedagogicznej, Psychologia rozwoju człowieka, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna.

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS (wg planu studiów; 1 punkt =25-30 godzin pracy studenta, w tym praca na zajęciach i poza zajęciami):	3 (A + B)	stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela (kontaktowych, w czasie rzeczywistym, w tym testy, egzaminy etc) z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osiągniętych na tych zajęciach	Wykład Zajęcia audytoryjne -ćwiczenia Egzamin W sumie: ECTS	15 15 1 31 1	
B. Poszczególne typy zadań do samokształcenia studenta (niewymagających bezpośredniego udziału nauczyciela) wraz z planowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS (np. praca w bibliotece, w sieci, na platformie e-learningowej, w laboratorium, praca nad projektem końcowym, przygotowanie ogólne; suma poszczególnych godzin powinna zgadzać się z liczbą ogólną)	Przygotowanie ogólne - do zajęć i egzaminu praca w bibliotece	35 15 2 ECTS	
C. Liczba godzin praktycznych/laboratoryjnych w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS (ta liczba nie musi być powiązana z liczbą godzin kontaktowych, niektóre zajęcia praktyczne/laboratoryjne mogą odbywać się bez udziału nauczyciela):	praca nad projektem w sumie B+C: (25 h) ECTS	15 1	

4. Opis przedmiotu

<p>Cel przedmiotu:</p> <p>Celem przedmiotu jest udostępnienie studentom podstaw wiedzy, umiejętności i postaw niezbędnych do diagnozowania zaburzeń zachowania oraz planowania procesu terapeutycznego. Oznacza to, że w toku zajęć zdobędą wiedzę o właściwościach i przebiegu zaburzeń zachowania. Wiedza ta będzie stanowić fundament nabywania umiejętności diagnozowania problemowych zachowań jednostek oraz planowania i organizowania procesu terapeutycznego z zastosowaniem różnych podejść. W toku zajęć studenci będą również rozwijać pożądane kompetencje społeczne – współdziałania w zakresie odpowiedzialnego diagnozowania i planowania działań terapeutycznych, które ułatwiają każdemu pedagogowi pełnienie roli zawodowej.</p>
<p>Metody dydaktyczne:</p> <p>Wykład informacyjny i problemowy, film, praca z tekstem, klasyczna metoda problemowa, ustna i pisemna burza mózgów, drama, gry dydaktyczne, pokaz połączony z przeżyciem, pokaz połączony z objaśnieniem, metody ćwiczebne, objaśnienie, dyskusja, metody warsztatowe, ustna i pisemna burza mózgów;</p>
<p>Treści kształcenia</p> <p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia organizacyjne – przedstawienie efektów kształcenia, ich sposobów weryfikacji, kryteriów zaliczenia, formy egzaminu. 2. Klasyfikacja zaburzeń zachowania - typ opozycyjno-buntownicze (ODD) oraz właściwe typu

CD

3. Diagnoza zaburzeń zachowania: kryteria diagnostyczne zaburzeń opozycyjno buntowniczych (ODD) i zaburzeń zachowania typu CD
4. Etiologia zaburzeń zachowania.
5. Agresja u dzieci, młodzieży i dorosłych – źródła, rodzaje, postępowanie. Autoagresja i samookaleczanie wśród dzieci i młodzieży. Diagnoza i terapia.
6. Terapia rodzinna w leczeniu zaburzeń zachowania. Rodzaje i ich charakterystyka (terapia skoncentrowana na emocjach, funkcjonalna terapia rodzinna, terapia wielosystemowa, terapia interakcji rodzic-dziecko, terapia strukturalna).

Ćwiczenia (zaj. audytoryjne):

1. Ćwiczenia w odróżnianiu zaburzeń zachowania – typ zaburzenia, rodzaj i objawy dla opozycyjno-buntowniczych (ODD) oraz właściwych typu CD. Określanie poziomu ciężkości.
2. Terapia zaburzeń zachowania – analiza przykładów praktyki terapeutycznej skoncentrowanej na emocjach
3. Czynniki protekcyjne i ochronne w zaburzeniach zachowania – analiza przypadków
4. Ćwiczenia w rozpoznawaniu uczucia gniewu i jego poziomu – analiza przykładów praktyki terapeutycznej. Postać treningu umiejętności społecznych i jego rola w terapii
5. Analiza przypadków - dobór podejść w terapii rodzinnej
6. Prezentacja projektów badawczych.

5. Efekty kształcenia i sposoby weryfikacji

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy
D2_K_W01, D2_K_W11, D2_K_W12 D2_K_W04, D2_K_W15	Wiedza: 1. Omówi etiologię i przejawy zaburzeń zachowania; 2. Poda klasyfikację zaburzeń zachowania oraz podstawowe kryteria diagnostyczne; 3. Omówi/opisze objawy etymologię i rodzaje terapii dla zaburzeń zachowania;	K_W01, K_W11, K_W12 K_W04, K_W15
D2_K_U04, D2_K_U02, D2_K_U06, D2_K_U08, D2_K_U12 D2_K_U11 D2_K_U13 D2_K_U14	Umiejętności: W oparciu o opis przypadku: – postawi diagnozę dla zaburzenia typu ODD i CD wskazując charakterystyczne ich przejawy – wskaże czynniki protekcyjne i ochronne – określi poziom ciężkości zaburzenia i jego rodzaj – wskaże odpowiedni rodzaj terapii uzasadniając własne stanowisko – oceni szanse i zagrożenia dla procesu terapeutycznego	K_U04, K_U02, K_U06, K_U08, K_U11, K_U12 K_U14 K_U13
D2_K_K01 D2_K_K03	Kompetencje społeczne 1. Zapisze własne cele i zadania dotyczące samokształcenia w sferze diagnozy i terapii zaburzeń zachowania; K_K01 2. Oceni swoje mocne i słabe strony w roli diagnosty i terapeuty; K_K01, K_K03	K_K01 K_K03

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

(np. dyskusja, gra dydaktyczna, zadanie e-learningowe, ćwiczenie laboratoryjne, projekt indywidualny/

grupowy, zajęcia terenowe, referat studenta, praca pisemna, kolokwium, test zaliczeniowy, egzamin, opinia eksperta zewnętrznego, etc. Dodać do każdego wybranego sposobu symbol zakładanego efektu, jeśli jest ich więcej)

Lp.	Efekt przedmiotu	Sposób weryfikacji	Ocena formująca – przykładowe sposoby jej wystawienia poniżej	Ocena końcowa przykładowe sposoby jej wystawienia poniżej
1	D2_K_W01, D2_K_W11, D2_K_W12 D2_K_W04, D2_K_W15	Ocena wypowiedzi ustnych studenta, jego aparatu pojęciowego Egzamin pisemny	Bieżąca, cząstkowa ocena na zajęciach	Końcowa ocena będąca konsekwencją ocen cząstkowych
2	2_K_U04, D2_K_U02, D2_K_U06, D2_K_U08, D2_K_U12 D2_K_U11 D2_K_U13 D2_K_U14 D2_K_K01 D2_K_K03	Ćwiczenia praktyczne - student analizuje indywidualne przypadki i przykłady z praktyki terapeutycznej służące diagnozie zaburzeń i odpowiedniemu doborowi postępowania terapeutycznego Egzamin pisemny	Wstępna, cząstkowa ocena umiejętności	Końcowa ocena umiejętności
3	D2_K_U04, D2_K_U02, D2_K_U06, D2_K_U08, D2_K_U12 D2_K_U11 D2_K_U13 D2_K_U14 D2_K_K01 D2_K_K03	Projekt badawczy	Ocena składowych postawy, umiejętności i wiedzy	Ocena końcowa

Kryteria oceny (oceny 3,0 powinny być równoważne z efektami kształcenia, choć mogą być bardziej szczegółowo opisane):

w zakresie wiedzy		Efekt kształcenia
Na ocenę 3,0	<ul style="list-style-type: none"> - Omówi etiologię i przejawy zaburzeń zachowania; - Poda klasyfikację zaburzeń zachowania oraz podstawowe kryteria diagnostyczne; - Omówi/opisze objawy etymologię i rodzaje terapii dla zaburzeń zachowania; - Poda typowe rodzaje terapii w zaburzeniach zachowania; - Omówi podstawowe przejawy zaburzeń zachowania typu CD i ODD; - Omówi podstawowe sposoby diagnozowania zaburzeń zachowania; 	D2_K_W01, D2_K_W04, D2_K_W09, D2_K_W11, D2_K_W12 D2_K_W15
Na ocenę 5,0	<ul style="list-style-type: none"> - Poda charakterystyczne cechy dla rodzajów terapii zaburzeń zachowania; - Szeroko i dokładnie mówi przejawy zaburzeń zachowania typu CD i ODD; 	

	– Przetwórci poznane, typowe i nietypowe, sposoby diagnozowania zaburzeń zachowania;	
w zakresie umiejętności		
Na ocenę 3,0	<p>W oparciu o opis przypadku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postawi diagnozę dla zaburzenia typu ODD i CD wskazując charakterystyczne ich przejawy – wskaże charakterystyczne, typowe czynniki protekcyjne i ochronne – określi poziom ciężkości zaburzenia i jego rodzaj – z pomocą nauczyciela wskaże odpowiedni rodzaj terapii uzasadniając własne stanowisko – spróbuje ocenić szanse i zagrożenia dla procesu terapeutycznego 	D2_K_U02, D2_K_U04, D2_K_U06, D2_K_U08, D2_K_U11, D2_K_U12 D2_K_U13 D2_K_U14
Na ocenę 5,0	<p>W oparciu o opis przypadku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postawi celną diagnozę dla zaburzenia typu ODD i CD wskazując charakterystyczne ich przejawy – wskaże prawdopodobne czynniki protekcyjne i ochronne – trafnie określi poziom ciężkości zaburzenia i jego rodzaj – wskaże odpowiedni rodzaj terapii uzasadniając własne stanowisko – oceni szanse i zagrożenia dla procesu terapeutycznego 	
w zakresie kompetencji społecznych		
Na ocenę 3,0	<ul style="list-style-type: none"> – Zapisze własne cele i zadania dotyczące samokształcenia w sferze diagnozy i terapii zaburzeń zachowania; – Przedstawi swoje mocne i słabe strony w roli terapeuty; – Napisze/powie samoocenę wykonanych przez siebie ćwiczeń w toku zajęć 	K_K01, K_K03 K_K05
Na ocenę 5,0	<ul style="list-style-type: none"> – Zapisze własne cele i zadania dotyczące samokształcenia w sferze diagnozy i terapii zaburzeń zachowania; – Uargumentuje swoje mocne i słabe strony w roli terapeuty; – Napisze/powie samoocenę wykonanych przez siebie ćwiczeń w toku zajęć 	
<p>Kryteria oceny końcowej z zajęć audytoryjnych: aktywność za zajęciach i ćwiczenia (praca samodzielna, praca w parach, praca w grupach), projekt badawczy</p> <p>Kryteria oceny końcowej z egzaminu: Ocena z egzaminu</p>		
<p>Zalecana literatura: Podstawowa: Kołakowski A., red., <i>Zaburzenia zachowania u dzieci. Teoria i praktyka</i>, GWP, Sopot 2013. Oszwa U., <i>Dziecko z zaburzeniami zachowania i rozwoju w klasie szkolnej</i>, Impuls, Kraków 2007.</p> <p>Uzupełniająca: Danilewska J., <i>Agresja u dzieci. Szkoła porozumienia</i>, WSiP, Warszawa 2002. Kmieciak-Baran K., red. <i>Zaburzenia zachowania dzieci i młodzieży szkolnej</i>. T. 1-3, Verlag Dashofer, Warszawa 2009. Kendall P.C., <i>Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji</i>, GWP, Gdańsk 2004. Phiper M., <i>Ocalić Ofelię</i>, Media Rodzina, Poznań 2007.</p>		

Informacje dodatkowe:

Dodatkowe obowiązki prowadzącego wraz z szacowaną całkowitą liczbą godzin:
Przygotowanie zadań do ćwiczeń – 10 godzin
Konsultacje – 5 godzin
Poprawa prac ćwiczebnych i badawczych – 10 godzin
Poprawa projektów – 10 godz.
Przygotowanie i przeprowadzenie egzaminu – 20 godzin
Praca na platformie – 10 godz
W sumie: 65 godzin